

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 27CoCsp/3/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122205990
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Koščo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8122205990.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Košču a sudcov JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Jozefa Angeloviča, v spore žalobkyne: T. J., nar. XX.X.XXXX, bytom J. XX/A, XXX XX H., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sovietskych hrdinov č. 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: R. úverová banka, a.s.; skrátený názov: R., a.s., so sídlom E. nivy 1, XXX XX T., O.: XX XXX X XX, právne zastúpenému: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 15Csp/99/2022-285 zo dňa 24.10.2024, takto

rozhodol:

- Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti, t.j. vo výrokoch I., Ia., IIa., IIIa., IVa., Va. a VIa.
- Žalobkyni proti žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že: „I. Určuje, že úver zo Zmluvy o pôžičke č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 25.02.2013, je bezúročný a bez poplatkov. Ia. V tejto časti konania je žalovaný povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške týchto trov. II. Určuje, že zmluvná podmienka v Zmluve o pôžičke č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 25.02.2013, uvedená v časti Klient, v znení: "Súhlasím, aby Spoločnosť v zmysle zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov (ďalej len "Zákon") poskytla moje osobné údaje a údaje uvedené v tejto Zmluve (ďalej len "údaje a informácie") aj svojej ovládajúcej osobe R. úverovej banke, a.s. (R., a.s.) a jej dcérskym spoločnostiam, spoločnosti O. J., Q. za účelom interného výkazníctva, zvýšenia kvality mne poskytovaných služieb a ponuky služieb a produktov týchto spoločností patriacich do skupiny s úzkymi väzbami k R., a.s., a to v rozsahu údajov uvedených v tejto žiadosti na dobu 10 rokov od podpisu žiadosti, pričom som oprávnený odvolať svoj súhlas najskôr po jednom roku od udelenia súhlasu pre prípad, že Zmluva nevznikne, a to písomným oznámením doručeným na adresu: B. M. X U., a.s., U. námestie XX, XXX XX P.", je neprijateľnou zmluvou podmienkou. IIa. V tejto časti konania je žalovaný povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške týchto trov. III. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach k Zmluve o pôžičke č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 25.02.2013, v časti 6. Podmienky splácania, v bode 6.7, v znení: "Klient je povinný ako variabilný symbol uvádzať evidenčné číslo uvedené v Splátkovom kalendári a/alebo Zmluve. Neuvedenie správneho variabilného symbolu na príkaze k platbe sa považuje za neuhradenie Splátky so všetkými následkami s tým spojenými.", je neprijateľnou zmluvou podmienkou. IIIa. V tejto časti konania je žalovaný povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške

týchto trov. IV. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach k Zmluve o pôžičke č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 25.02.2013, v časti 8. Priradenie platieb a započítanie, bod 8.1, v znení: "Spoločnosť je oprávnená započítať pohľadávky Spoločnosti voči pohľadávkam Klienta aj vtedy, ak niektorá pohľadávka Spoločnosti ešte nie je splatná alebo bola premlčaná.", sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami. IVa. V tejto časti konania je žalovaný povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške týchto trov. V. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach k Zmluve o pôžičke č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 25.02.2013, v časti 11. Poplatky, pokuty, sankčne? úroky, bod 11.2, v znení: "Spoločnosť je oprávnená požadovať od Klienta Zmluvnú pokutu, ak sa Klient dostal do omeškania so splatením ktorejkoľvek jednotlivej Splátky.V 30 - ty deň po dobe splatnosti nie je Klient povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 10 % z dlžnej splátky. V tento deň sa zmluvná pokuta stáva splatnou.", je neprijateľnou zmluvou podmienkou. Va. V tejto časti konania je žalovaný povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške týchto trov. VI. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená vo Všeobecných obchodných podmienkach k Zmluve o pôžičke č. XXXXXXXXXXXX, zo dňa 25.02.2013, v časti 14. Všeobecné ustanovenia, v bode 14.24, v znení: "Klient a Povinný na jednej strane a Spoločnosť na strane druhej (Strany) sa dohodli, že všetky spory vzniknuté zo Zmluvy a / alebo Zmluvy o zabezpečení a v súvislosti s ňou budú riešené dohodou Strán. Ak nedôjde k dohode podľa predchádzajúcej vety akýkoľvek spor, nárok alebo rozpor vzniknutý zo Zmluvy a/alebo Zmluvy o zabezpečení alebo v súvislosti s ňou (vrátane všetkých otázok týkajúcich sa jej existencie, platnosti alebo ukončenia) budú rozhodované Stálym Rozhodcovským súdom Slovenskej bankovej asociácie alebo Rozhodcovským súdom pri Slovenskej hospodárskej komore, s.r.o. alebo Rozhodcovským súdom pri Slovenskej arbitrážnej komore, s.r.o. alebo príslušným všeobecným súdom.", je neprijateľnou zmluvou podmienkou. VIa. V tejto časti konania je žalovaný povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške týchto trov."

2. Vychádzal zo zistenia, že právny predchodca žalovaného (B. M. U., a.s.) a žalobkyňa uzatvorili dňa 25.02.2013 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XX XX XX XX XX , na základe ktorej bol žalobkyni poskytnutý úver vo výške 320 ,- eur, ktorý sa zaviazala splácať v 20tich pravidelných mesačných splátkach vo výške 17,60 eura, celková suma pôžičky: 352 eur, pôžička (finančné plnenie): 320 eur. Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) bola vo výške 11,69 %, ročná úroková sadzba 11,69 % a priemerná hodnota RPMN 47,29 %. Celkové náklady spotrebiteľa: 32 eur. Termín konečnej splatnosti (mesiac/rok): 10/2014. Podľa údajov Národnej banky Slovenska bola priemerná úroková miera obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam za IV. kvartál roka 2012 pri nových obchodoch (predstavujú všetky nové úverové zmluvy medzi domácnosťami alebo nefinančnými spoločnosťami a bankou počas referenčného obdobia) pri úveroch od 1 roku do 5 rokov na úrovni 11,19% ročne. Podľa Interaktívna kalkulačka na výpočet RPMN na stránke M..sk pri uvedených parametroch zmluvy je 11,10%.

3. Právny vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným možno považovať za spotrebiteľský právny vzťah medzi veriteľom - dodávateľom konajúcim v rámci svojho predmetu podnikateľskej činnosti a dlžníkom - spotrebiteľom, ktorý nie je podnikateľom, resp. nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Predmetná zmluva neobsahuje všetky podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V zmluve absentuje druh spotrebiteľského úveru podľa § 9 ods. 2 pís. a.) ZoSÚ. V zmluve uvádzané označenie zmluvy : „Zmluva o pôžičke - internetová" je navádzajúce, nakoľko nehovorí spotrebiteľovi nič o charaktere úveru ale zavádzajúco bližšie špecifikuje spôsob jej uzatvorenia prostredníctvom internetu. Napriek svojej povinnosti veriteľ nepreukázal, že pred poskytnutím úveru skúmal schopnosti spotrebiteľa splácať predmetný úver. Nepredložil súdu žiaden listinný dôkaz, z ktorého by vyplývalo, že veriteľ skúmal a overoval príjmy a výdavky žalobkyne. Zároveň súdu nepreukázal skutočnosť (resp. žiaden registratúrny záznam, alebo internú smernicu upravujúcu archiváciu dokumentov), ako bolo s listinami týkajúcimi sa tohto úveru naložené po uplynutí doby povinnosti žalovaného uchovávať listiny týkajúce sa úveru podľa § 20e ods. 5 zákona č. 129/2010 Z.z. Z toho vyplýva, že hrubým spôsobom bola zo strany veriteľa porušená povinnosť skúmať schopnosť spotrebiteľa splácať predmetný úver pri jeho poskytnutí. Preto je možné konštatovať že na základe § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a na základe § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch je predmetný úver bezúročný a bez poplatkov.

4. Zmluvná podmienka uvedená vo výroku II. tohto rozsudku týkajúca sa poskytnutia súhlasu spotrebiteľa, aby veriteľ poskytol jeho osobné údaje je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Táto

zmluvná podmienka bola predformulovaná a neprimeraná vzhľadom na široko koncipovaný súhlas spotrebiteľa s nakladaním s jeho osobnými údajmi až po dobu 10 rokov po podpise žiadosti/zmluvy a dokonca aj v prípade, ak zmluva vôbec nevznikne, tak tento súhlas ďalej trvá. Ukladanie takýchto povinností spotrebiteľovi nemá oporu v žiadnom zákone. Takýto súhlas formálne dosiahnutý štandardnou zmluvnou podmienkou nemožno za žiadnych okolností považovať za náležitý a individualizovaný prejav vôle spotrebiteľa s úkonom, na ktorý sa tento výslovne zákonom o ochrane osobných údajov požaduje. Neprijateľnosť tejto zmluvnej podmienky už bola súdmi viacnásobne judikovaná (napr. Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9CoCsp/2/2023 zo dňa 8.1.2024).

5. Zmluvná podmienka uvedená vo výroku III. tohto rozsudku týkajúca sa povinnosti klienta uvádzať variabilný symbol pri uskutočnení platby je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Súd má za to, že aj táto podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, keďže týmto ustanovením veriteľ svojvoľne neuznáva splátku úveru, hoci dlžník splátku riadne uhradil. Takouto podmienkou by sa spotrebiteľ aj napriek riadne uhradenej splátke, dostal do omeškania, čo je nepochybne v neprospech spotrebiteľa. Žalovaný disponuje dostatočnými technickými prostriedkami, aby aj v prípade splátky, ktorá neobsahuje variabilný symbol, alebo obsahuje neprávny variabilný symbol, túto priradil k správnej zmluve. Obdobne zmluvnú podmienku už vyhlásil Okresný súd Prešov za neprijateľnú rozsudkom v konaní číslo 20Csp/91/2020.

6. Vo vzťahu k neprijateľnej zmluvnej podmienke uvedenej vo výroku IV. (započítanie pohľadávok) súd dodáva, že toto znenie podmienky poskytuje značne široký výklad pojmu pohľadávka, ktorá môže byť započítaná. Aj keď § 580 Občianskeho zákonníka umožňuje započítanie vzájomných pohľadávok, zároveň Občiansky zákonník limituje možnosti tohto započítania, avšak tieto limity už nie sú zapracované v predmetnej zmluvnej podmienke. Ide o podmienky spočívajúce v tom, že pohľadávky, ktoré sú súčasťou započítania sa majú navzájom kryť. Okrem toho je potrebné urobiť započítací prejav, pričom zo znenia napadnutej zmluvnej podmienky vôbec nie je zjavné, akým spôsobom k započítaniu príde a aké vzájomné povinnosti zmluvné strany voči sebe pri započítaní z formálneho hľadiska majú. Zároveň je potrebné skonštatovať, že uvedená zmluvná podmienka nereflektuje § 581 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého započítanie nie je prípustné proti pohľadávke o náhradu škody spôsobenej na zdraví za tam uvedených podmienok, zároveň ani to, že započítanie nie je prípustné proti pohľadávkam, ktoré nemožno postihnúť výkonom rozhodnutia. Rovnako zmluvná podmienka nereflektuje zákaz započítavania premlčaných pohľadávok, pohľadávok, ktorých sa nemožno domáhať na súde a zároveň zákaz započítania splatnej pohľadávky voči pohľadávke, ktorá ešte nie je splatná. Pri takto formulovanej zmluvnej podmienke existuje vysoké riziko že dôjde k započítaniu pohľadávok spotrebiteľov voči pohľadávkam dodávateľa, ktoré budú vyplývať buď z neplatných alebo bezúročných a bez poplatkových zmlúv a to bez súdnej kontroly a bez možnosti spotrebiteľa následne namietať voči takýmto pohľadávkam veriteľa. Preto ide o zmluvnú podmienku značne nevyváženú v neprospech spotrebiteľa.

7. Vo vzťahu k neprijateľnej podmienke uvedenej vo výroku V. (zmluvná pokuta) žalobkyňa poukázala napríklad rozsudok Okresného súdu Prešov 29Csp/137/2018 zo dňa 01.04.2019, alebo 19Csp/191/2018 zo dňa 24.06.2019. Súd považuje vyžadovanie takejto zmluvnej pokuty za neprimerane vysokú sankciu za nesplnenie povinnosti, pričom nemožno uvažovať o tom, že aká je jej reálna výška (v o vyjadrení v mene euro), ale že sa jednalo až o výšku 10% z každej jednotlivéj splátky, čo v čase uzavretia zmluvy bolo cca dvakrát viac ako zákonná výška úrokov z omeškania.

8. Vo vzťahu k neprijateľnej podmienke uvedenej vo výroku VI. (rozhodcovský súd) žalobkyňa poukázala napríklad na rozsudok Okresného súdu Prešov spisová značka 32 Csp/116/2017 zo dňa 18.04.2018. Neprijateľnosť rozhodcovskej doložky spočíva v tom, že žalovaný ju so žalobkyňou individuálne nedojednal, ale táto zmluvná podmienka bola už vopred naformulovaná v obchodných podmienkach. Žalobkyňa žiadnym spôsobom nemala možnosť ovplyvniť obsah rozhodcovskej doložky a mohla zmluvu ako celok odmietnuť, alebo podrobiť sa celému jej predformulovanému obsahu. V tomto prípade je neprijateľným dojednanie, ktorým sa zmluvné strany dohodnú riešiť všetky spory vyplývajúce z úverovej zmluvy výlučne pred rozhodcovským súdom, vopred vybraným dodávateľom, a následne by rozhodnutie tohto rozhodcovského súdu malo slúžiť ako exekučný titul. Rozhodcovská zmluva vo svojich dôsledkoch spôsobuje, že o právach a právom chránených záujmoch spotrebiteľa rozhodne súkromná osoba, ktorej moc nie je delegovaná žiadnou verejnoprávnou inštitúciou, teda bez súdnej kontroly zmluvných podmienok. Nejde o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku, nakoľko sa spotrebiteľ vzdáva svojich práv, vyjadriť nesúhlas s rozhodcovskou doložkou a zhoršuje si tým svoje zmluvné postavenie. Ak aj toto zmluvné ustanovenie umožňuje prejednať vec pred všeobecným súdom, je zjavné, že v prípade, že

spor bude iniciovať dodávateľ a rozhodne sa pre rozhodcovský súd, spotrebiteľ podľa tohto ustanovenia nemá možnosť výberu inštitúcie, ktorá spor prejedná.

9. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobkyňa bola v konaní plne úspešná, preto má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

10. Proti rozsudku voči výrokom I., Ia., IIa., IIIa., IVa., Va. a VIa. v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný a navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

11. Odvolanie podal z dôvodov, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ CSP), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

12. Namietal, že súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že „V zmluve absentuje druh spotrebiteľského úveru podľa § 9 ods. 2 pís. a.) ZoSÚ. V zmluve uvádzané označenie zmluvy : „Zmluva o pôžičke - internetová“ je navádzajúce, nakoľko nehovorí spotrebiteľovi nič o charaktere úveru ale zavádzajúco bližšie špecifikuje spôsob jej uzatvorenia prostredníctvom internetu“. Súd nevzal do úvahy tvrdenie žalovanej prezentované už vo vyjadrení k žalobe o tom, že z formulára Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere vyplýva aj údaj o druhu úveru - viazaný spotrebiteľský úver. Druh spotrebiteľského úveru je však nepochybne zrejmí aj zo samotnej Zmluvy o úvere, nakoľko úver bol poskytnutý na kúpu matracov s kúpnu cenou 320 €. Zo Zmluvy o úvere a jej príloh je nepochybne zrejmé, že druh úveru bol definovaný ako viazaný úver poskytnutý na financovanie tovaru a nie je možné dospieť k záveru, že zmluva údaj o druhu spotrebiteľského úveru neobsahuje.

13. Čo sa týka skúmania bonity, žalovaná vo vyjadrení k žalobe uviedla, že súdu nevie predložiť dopyt do úverového registra z dôvodu, že uplynulo 8 rokov od zosplatenia úveru, a teda tento dokument nearchivuje. Pohľadávka bola splatená 18.08.2015 kedy žalobca splatil celú dlhovanú sumu. Ku dňu začatia konania teda už uplynulo 5 rokov od zániku zmluvy. Predmetný prípad nemohol naplniť podmienku v ust. § 11 ods. 2 ZoSÚ, podľa ktorého sa úver považuje za bezúročný len v prípade ak došlo k hrubému porušeniu povinnosti. Za hrubé porušenie pritom zákon považuje len prípad kedy veriteľ posúdi úver bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa. Žalovaná však vo vyjadrení k žalobe predložila súdu dokument o výške príjmu, ozrejmila výšku finančných záväzkov (118 €) a poukázala na uplatnenie životného minima ako paušálnych výdavkov spotrebiteľa, nakoľko poskytovateľa úverov, nie sú ani dnes povinný pred poskytnutím úveru žiadať preukazovanie konkrétnych mesačných nákladov (napríklad faktúrami za telefón, bývanie a pod.). Tieto tvrdenia žalobca nijako nerozporoval. V replike konštatoval výlučne nasledovné: „Žalovaná nijako nepreukázala, ako dodávateľ si splnil svoju povinnosť postupovať v súlade s odbornou starostlivosťou pri poskytovaní úveru. Žalovaná nijako neozrejmila, prečo vychádzala z výšky mesačných výdavkov v sume 0,- €.“ Už len konštatovanie, že žalovaná vychádzala z výdavkov vo výške 0 € je pritom v priamom rozpore s vyjadrením žalovanej.

14. Súd považoval za hrubé porušenie skúmania bonity výlučne to, že žalovaná nepredložila súdu dopyt do úverového registra, ktorý nemala k dispozícii z dôvodu uplynutia doby jeho archivácie. K uvedenému súd dospel napriek tomu, že žalobca nerozporoval výšku žalovanou deklarovaných úverových záväzkov. Žalovaná nemá zákonnú povinnosť uchovávať dokumentáciu k zmluvnému vzťahu dlhšiu dobu. Žalovanú nie je možné sankcionovať za neuchovanie dokumentácie k úveru, ktorý navyše zanikol splatením. Napokon údaje po uplynutí zákonného obdobia nie je povinný uchovávať ani prevádzkovateľ registra. Nemožno preto požadovať od žalovanej zachovanie väčšej obozretnosti ako požaduje zákonodarca od osoby, ktorá tento register prevádzkuje. Preto úver poskytnutý na základe zmluvy nie je možné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

15. Náhrada trov konania tvorí jeden celok. Nie je preto možné pri každom jednom petite zároveň rozhodovať o nároku na trovách, nakoľko náhrada trov konania patrí účastníkovi za konanie a nie uplatnený nárok. Nejde o nároky so samostatným skutkovým základom, keďže skutkový základ je

jeden - zmluva, ktorej sú súčasťou. Predmet konania v časti výroku II. až VI. je tak len jeden, a to čiastočná neplatnosť zmluvy. Rovnako je potrebné odmietnuť prípadný záver o tom, že by bolo možné podať viacero samostatných žalôb a ak by o nich súd rozhodol vo viacerých samostatných konaniach, tak v každom z nich by musel samostatne rozhodnúť aj o náhrade trov konania. V prípade určenia neprijateľných zmluvných podmienok ide o taký predmet konania, ktorý zo zákona musí byť prejednaný spoločne (lebo ak by bol prejednaný neúplne, zakladá to res iudicata a nemožno o tom rozhodovať znova), a teda má sa postupovať podľa § 13 ods. 4 Vyhlášky - a odmena sa určí z jednej takejto spojenej veci.

16. Žalobkyňa navrhla napadnuté výroky rozsudku súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť a uplatnila si náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

17. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

18. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

19. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

20. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

21. V zhode so súdom prvej inštancie odvolací súd konštatuje, že v prejednávanej veci treba predmetný právny (úverový vzťah) medzi sporovými stranami kvalifikovať ako úver bezúročný a bezpoplatkov v dôsledku aplikácie zákonnej fikcie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v zmysle § 11 ods. 2 veta druhá a tretia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení platnom a účinnom ku dňu uzavretia predmetnej úverovej zmluvy (ZoSÚ), a to v dôsledku neskúmania schopnosti žalobkyne ako dlžníka splácať predmetný úver, teda v dôsledku absencie posúdenia tzv. bonity veriteľa.

22. Podľa § 7 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

23. Podľa § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

24. Hrubé porušenie žalovanej postupovať s odbornou starostlivosťou vyplýva priamo z vykonaného dokazovania, pretože žalovaná nepredložila žiaden listinný dôkaz. Nie je možné sa zo strany žalovanej

vyvíňovať tým, že týmito už nedisponuje, najmä pokiaľ sama obhajovala v konaní zmluvnú podmienku o spracúvaní údajov v trvaní 10 rokov. Žalovaná, ak by jednotlivé dôkazy aj reálne mala, by musela nimi disponovať minimálne v elektronickej podobe.

25. Dodávateľ sa nijako nezaoberal ani overením čistého príjmu, ako ani reálnymi mesačnými výdavkami. Priamo z formulára úverovej zmluvy vyplýva, že žalobkyňa nepredkladala žiadne doklady, jej čistý mesačný príjem pozostávajúci zo starobného a vdovského dôchodku nebol vo výške 450,- € (ani ho nepresahoval) a zo zmluvy nevyplyvajú ani žalovanou tvrdené iné úverové záväzky.

26. Zákonodarca jasne uložil veriteľovi povinnosť zistiť sociálnoekonomickú situáciu spotrebiteľa, čo znamená povinnosť zistiť nielen jeho čistý príjem, ale aj pravidelné výdavky. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti klienta je totiž kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Cieľom zákonodarca bolo totiž zamedziť zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver alebo aj údajmi z príslušných databáz. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie vyhodnotiť, ale aj overovať a za dostatočné sa považujú iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný zistiť objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Odborná starostlivosť totiž predpokladá, že údaje ktoré dlžník veriteľovi uvedie, si veriteľ aj overí. Tieto závery napokon vyplývajú aj z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C - 449/13 (Consumer Finance SA proti Ingrid Bakkaus a ďalší) zo dňa 18.12.2014, keď európsky súd uviedol, že poskytovateľ úveru nesie dôkazné bremeno ohľadom posúdenia úvery schopnosti spotrebiteľa na základe dostatočných informácií, pričom na informácie podané len spotrebiteľom sa môže spoliehať len vtedy, ak sú dostatočné a podložené dokladmi. Tieto závery napokon vyplývajú aj z nálezu Ústavného súdu ČR III.ÚS 4129/18 zo dňa 26.02.2019 a rozsudkov Najvyššieho súdu ČR 33Cdo/2178/2018 zo dňa 25.07.2018 a 33Cdo/201/2018 zo dňa 20.03.2019. V tejto súvislosti možno poukázať aj na závery vyplývajúce z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-679/18 zo dňa 05.03.2020, podľa ktorého článku 8 a 23 Smernice 2008/48/ES z 23.04.2008 sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve. Pre absenciu relevantného dôkazu o riadnom skúmaní nielen príjmov, ale aj výdavkov, tak nemožno považovať argumentáciu žalovanej za dôvodnú.

27. Ustanovenie § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zakotvuje povinnosť veriteľa skúmať bonitu spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou, pričom ust. § 7 ods. 2 ďalej špecifikuje to, že veriteľ je oprávnený žiadať údaje od spotrebiteľa a využívať údaje z databázy. Na základe uvedených ustanovení zákona je zřejmé, že veriteľ má povinnosť skúmať bonitu spotrebiteľa, pričom vzhľadom na požiadavku odbornej starostlivosti je aj veriteľ povinný subjektívne údaje poskytnuté spotrebiteľom overiť minimálne u zamestnávateľa a zistené údaje konfrontovať s údajmi z verejne dostupných databáz (napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo/2178/2018).

28. V preskúmanom prípade žalovaná sama uvádza, že výdavky nijako neoverovala pretože za dostatočné považovala iba úverové záväzky. Žalovaná sa spoliehala v otázke bonity na minimálne údaje, čo nemožno vyhodnotiť ako dodržanie povinnosti skúmať bonitu spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou.

29. Uzákonením tejto povinnosti (§ 7 ods. 1 citovaného zákona) ako aj zavedením sankcie za jej porušenie (§ 11 ods. 2 citovaného zákona) bol do právneho poriadku SR implementovaný čl. 8 ods. 1, 2 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES zo dňa 23.04.2008, podľa ktorého „Členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať.“ Výklad ust. § 7 ods. 1, v spojení s ust. § 11 ods. 2 Zák.č. 129/2010 Z.z. musí zodpovedať výkladu ust. § 8 ods. 1 Smernice a musí sa uskutočňovať s ohľadom na cieľ a účel smernice (viď rozsudok SD EÚ vo veci C-565/12, bod 54 odôvodnenia, rozsudok SD EÚ vo veci C- 351/12, bod. 44).

30. S ohľadom na vyššie uvedené je potrebné povinnosť veriteľa pred poskytnutím úveru s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver vykladať tak, že nie je obmedzená len na vykonanie šetrení a zistení ohľadne tejto schopnosti, ale je povinnosťou veriteľa získané výsledky aj správne, v súlade s cieľom a účelom ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. vyhodnotiť. Tento záver je súladný aj s čl. 8 uvedenej Smernice.

31. Ustanovenie 11 ods. 2 zák.č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia Zmluvy o úvere, stanovovalo, že za hrubé porušenie sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácať spotrebiteľský úver. Pri výklade predmetného ustanovenia s ohľadom na cieľ a účel uvedeného ustanovenia, ktorý zodpovedá cieľu a účelu čl. 8 ods. 1 Smernice, súd prvej inštancie správne dospel k záveru o nedostatočnom skúmaní bonity, pretože v danom prípade išlo o formulárové, ba priam ľahkovážne, skúmanie bonity dodávateľom u spotrebiteľa. Pri takomto posúdení nepostačuje sa len spoľahnúť na informácie získané od klienta, ktorý má samozrejme záujem úver získať, ale tieto informácie aj preveriť a správne posúdiť, čomu nebráni ani vyhlásenie klienta, že disponuje s dostatočnými finančnými zdrojmi na uhradenie svojich záväzkov. Nemožno sa stotožňovať s argumentáciou žalovanej, že postačovalo sa zaoberať len informáciami získanými od spotrebiteľa, pretože len na základe nich by nebolo možné vyhodnotiť reálnu (skutočnú) schopnosť spotrebiteľa poskytovaný úver splácať. Nestačí, aby si veriteľ údaje o bonite spotrebiteľa len zabezpečil, ale ich musí aj racionálne vyhodnotiť v súlade s vyššie uvedeným cieľom. V prípade ako je tento, tak veriteľ ani nedisponuje všetkými relevantnými údajmi, a v prípade ak veriteľ údaje o bonite dlžníka ktorými by aj disponoval, vyhodnotí v hrubom rozpore s cieľom, ktorý má toto ustanovenie zabezpečovať, je potrebné mať za to, že hrubo porušil povinnosť konať s odbornou starostlivosťou vyplývajúcu z ust. § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. Samotný poukaz, že veriteľ vychádzal zo sumy životného minima je nepostačujúci bez zohľadnenia reálnych výdavkov spotrebiteľa, najmä vediac, že ide o spotrebiteľa, ktorý má niekoľko živých úverov.

32. V predmetnej veci sa žalobkyňa podanou žalobou domáhala určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok. O podanej žalobe rozhodol súd prvej inštancie rozsudkom, kde vo vzťahu ku každej zmluvnej podmienke rozhodol samostatnými výrokmi o trovách konania, ktoré podaným odvolaním napadol žalovaný.

33. Odvolací súd poukazuje na to, že žaloba o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky je osobitným druhom žaloby, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (napr. zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov), ktorú má k dispozícii spotrebiteľ na to, aby sa mohol proti veriteľovi ako rušiteľovi jeho práva domáhať ochrany na súde pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Právne predpisy pritom nevylučujú, aby si spotrebiteľ nemohol jednou žalobou uplatniť viacero neprijateľných zmluvných podmienok.

34. K uplatneniu viacerých nárokov v rámci jednej žaloby je potrebné uviesť, že v takomto prípade sa pri rozhodovaní o trovách konania postupuje podľa zásad pre priznanie náhrady trov konania pri každom nároku samostatne. V takomto prípade uplatňovania viacerých práv (objektívna kumulácia) sú obsahom žaloby viaceré procesné nároky, pričom každý z nich je vymedzený samostatným petitom, na ktorý sa následne vzťahujú aj rozhodujúce skutkové tvrdenia. Poukazujúc na uvedené, odvolací súd má za to, že aj predmetný prípad možno subsumovať pod prípad objektívnej kumulácie. Súd prvej inštancie tak postupoval správne, keď rozhodoval o trovách konania osobitne vo vzťahu ku každej žalobcom uplatnenej neprijateľnej zmluvnej podmienke. Napokon aj zo samotnej žaloby vyplýva, že žalobkyňa ňou žiadala určiť neprijateľnosť viacerých zmluvných podmienok, pričom každú jednu neprijateľnú zmluvnú podmienku podložila samostatnými skutkovými tvrdeniami. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd nepovažoval odvolanie žalovaného ani v tejto časti za dôvodné. Zároveň však považuje za potrebné poznamenať, že sa jedná o spojenie dvoch alebo viacerých vecí tak, ako to uvádza v prípade právneho zastúpenia advokátom ust. § 13 ods. 3 Vyhlášky č. 655/2004 Z.z.

35. Skutočnosti uvedené v odvolaní žalovaného neboli spôsobilé spochybniť správnosť skutkových a právnych záverov, ku ktorým dospel súd prvej inštancie a vecnú správnosť napadnutého rozsudku, preto odvolanie žalovaného z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov nemožno považovať za

opodstatnené. Preto odvolací súd postupom podľa ust. § 387 ods. 1 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti t.j. vo výrokoch I., Ia., IIa., IIIa., IVa., Va. a VIa. ako vecne správny potvrdil.

36. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, tak že úspešnej žalobkyni v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP). Odvolací súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa na postup podľa § 257 CSP.

37. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).